

TEBLİĞ

Sağlık Bakanlığından:

KUVVETLİ ASİT VEYA BAZ İÇEREN TEMİZLİK ÜRÜNLERİNİN ÜRETİMİNE,

İTHALATINA VE BİLDİRİM ESASLARINA DAİR TEBLİĞ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; kuvvetli asit veya baz içeren temizlik ürünlerinin halk sağlığına ve çevreye zarar vermesinin engellenmesini, topluma güvenli şekilde ulaşmasını teminen piyasaya arz edilmeden önce Bakanlığa yapılacak bildirim usul ve esaslarını, ürüne ait teknik dosyada bulunacak bilgi ve belgeleri ve bu ürünlerin piyasa gözetimi ve denetiminin esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; kuvvetli asit veya baz içeren ve temizlik ürünü olarak kullanılan bütün müstahzarları ve maddeleri üreten, ithal eden, piyasaya arz eden gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ; 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'a ve 13/12/1983 tarihli ve 181 sayılı Sağlık Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 43 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ'de geçen;

- a) Bakanlık: Sağlık Bakanlığı'nı,
- b) Formül: Ürünü oluşturan kimyasal maddelerin ağırlıkça veya hacimce yüzde miktarının ± 2 toleransla belirtilmesini,
- c) Müdürlük: İl Sağlık Müdürlüğünü,
- ç) Teknik dosya: Üretici bilgileri ile ürüne ait bilgi ve belgeleri içeren dosyayı,
- d) Üretici: Kuvvetli asit ve baz içeren tuz ruhu, kireç çözücü ve lavabo açıcı vb. olarak kullanılan bütün müstahzar ve maddeleri üreten, imal eden veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi; üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı; ayrıca, ürünün tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- e) Ürün: Endüstriyel alanda, işyerlerinde, konutlarda, banyo, lavabo, mutfak, vb. alanlarda yüzeylerde birikmiş kir, yağ, kireç ve/veya pasın giderilmesi yada lavabo giderlerinin açılması amacı ile içeriğinde kuvvetli asit

veya bazıçeren kireç, yağ çözücü, lavabo açıcı, tuz ruhu vb. müstahzarları,

f) Yetkili laboratuvar: Ürün analizlerinin yapılacağı Bakanlıkça yetkilendirilmiş laboratuvarları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kullanımına Müsaade Edilmeyen Maddeler

Kullanımına müsaade edilmeyen maddeler

MADDE 5 – (1) Ürünlerde 26/12/2008 tarihli ve 27092 sayılı Mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan “Bazı Tehlikeli Maddelerin, Müstahzarların ve Eşyaların Üretimine, Piyasaya Arzına ve Kullanımına İlişkin Kısıtlamalar Hakkında Yönetmelik” ile yasaklanmış olan maddeler kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bildirim, Etiketleme, Mesul Müdür, Ambalajlama Teknik Dosya ve

Üretim Yeri Nitelikleri

Bildirim

MADDE 6 – (1) Kuvvetli asit veya baz içeren temizlik ürünü olarak kullanılan bütün müstahzar ve maddeleri üreten, ithalatını yapan veya ilk kez üretimini/ithalatını gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler Bakanlığa bildirimde bulunmak zorundadır.

Bildirim usulü

MADDE 7 – (1) Üreticiler bir sefere mahsus olmak üzere, Ek-1’de yer alan bildirim formunu ve piyasaya arz edilmek üzere hazırlanmış her ürün çeşidine ait etiket örneklerini elektronik ortamda hazırlayarak Bakanlığa bildirimde bulunmak zorundadır. Bu formun bir örneği üretici tarafından muhafaza edilir. Bildirimde bulunan üreticilere Bakanlık tarafından kayıt numarası verilir.

Değişiklik

MADDE 8 – (1) Üreticiler, bildirimde veya etiket bilgilerinde yer alan hususlardan bir veya birkaçının değişmesi halinde bu değişiklikleri ürünü piyasaya sürmeden önce Bakanlığa bildirmek zorundadırlar.

Etiketleme

MADDE 9 – (1) Etiketlerde;

- a) Üreticinin adı ve adresi,
- b) Üretim yerinin adı ve adresi,
- c) Ürünün ticari adı,
- ç) Amaçlanan kullanım alanları,

d) Ürünün formülünü oluşturan maddelerin ağırlıkça yüzde miktarı ile kimyasal isimleri, CAS numarası ve 26/12/2008 tarihli ve 27092 sayılı Mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan “Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların

Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre belirlenecek tehlike sembolleri, tehlike ibareleri ve güvenlik uyarıları,

- e) Kullanma talimatı,
  - f) Nominal dolum miktarı,
  - g) Üretim ve son kullanma tarihi, seri veya parti numarası,
- bulunması zorunludur.

(2) Etiketlerde ayrıca uyarı olarak;

- a) Kullanma talimatını mutlaka okuyunuz,
- b) Kullanırken eldiven giyiniz,
- c) Çocuklardan uzak tutunuz,
- ç) Başka bir ürün veya madde ile karıştırmayınız,
- d) Gıda maddelerinden uzak tutunuz,
- e) Ambalaj tamamen boşaltıldıktan sonra geri dönüşüm işlemine gönderiniz.

f) Zehirlenme durumlarında Ulusal Zehir Danışma Merkezi (UZEM)’ nin 114 no’lu telefonunu veya Acil Sağlık Hizmetleri’nin 112 no’lu telefonunu arayınız,

ifadeleri bulunur.

(3) Etiketlerde, ürünlerin satış için sergilenmesinde ve reklamlarında kullanılan metin, isimler, ticari marka, resim, figüratif desenler veya diğer şekiller, ürünlerin gerçekte sahip olmadıkları nitelikler varmış gibi kullanılmaz ve bu yönde imada bulunulamaz.

Mesul müdür

MADDE 10 – (1) Üretim yerinde kimya veya sağlık alanında en az lisans/yüksek lisans eğitimi almış olanlar mesul müdür olarak görevlendirilir. Mesul müdürün görevden ayrılması durumunda yedi gün içinde yeni bir mesul müdür görevlendirilir.

(2) Mesul müdür görevlendirilmesi, üreticinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Ambalajlama/ürünlerin bertarafı

MADDE 11 – (1) Ürünlerin ambalajlama, etiketleme ve işaretleme kuralları Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından 10/4/2002 tarihli ve 24722 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1/7/2006 tarihli ve 26215 sayılı Resmî Gazete ile değişiklik yapılan Hazır Ambalajlı Mamullerin Ağırlık ve Hacim Esasına Göre Net Miktar Tespitine Dair Yönetmelik ile 1/7/2006 tarihli ve 26215 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış olan Hazır Ambalajlı Sıvı Mamullerin Hacim Tespitine Dair Yönetmelik çerçevesinde değerlendirilir. 24/6/2007 tarihli ve 26562 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile 26/12/2008 tarihli ve 27092 sayılı Mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Bazı Tehlikeli Maddelerin, Müstahzarların ve Eşyaların Üretimine, Piyasaya Arzına ve Kullanımına İlişkin Kısıtlamalar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olmak zorundadır.

(2) 26/12/2008 tarihli ve 27092 sayılı Mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelik gereği

ambalajların kapakları güvenlik açısından kilitli olacaktır.

(3) Tehlike sembollerine ait ibareler görme engellilerin algılayacağı şekilde kabartma yazı ile ambalaj üzerine basılacaktır.

(4) İmhasına karar verilen veya miadı dolmuş ürünler 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde üretici tarafından bertarafı sağlanır.

Teknik dosya ve üretim yeri nitelikleri

MADDE 12 – (1) Gerekli durumlarda Müdürlük veya Bakanlık tarafından incelenmek üzere üreticiler üretim yerinin bulunduğu yerde, ithalatçılar ise merkez bürolarında Ek-3’de yer alan bilgileri içeren teknik dosyayı bulundurmak zorundadır. Ayrıca üreticiler üretim yerinde Ek-2’de belirtilen şartları sağlamak zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim, Yasaklar, Cezaî Müeyyideler ve Son Hükümler

Denetim

MADDE 13 – (1) Kuvvetli asit veya baz içeren temizlik ürünü olarak kullanılan bütün müstahzar ve maddelerin denetimi 25/6/2007 tarihli ve 26563 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Sağlık Bakanlığınca Yapılacak Piyasa Gözetimi ve Denetiminin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” kapsamında yapılır. Piyasa gözetimi ve denetimi veya şikayet üzerine alınan numunelerin analizleri yetkili laboratuvarında yaptırılır.

Yasaklar

MADDE 14 – (1) Bakanlığa bildirimde bulunulmadan kuvvetli asit veya baz içeren temizlik ürünü olarak kullanılan müstahzar ve maddelerin üretimi ve ithalatı yapılamaz ve piyasaya arz edilemez.

(2) Tebliğde belirtilen kurallara aykırı üretim ve satış ile basın, yayın, broşür dağıtma gibi yollarla tüketicileri yanıltıcı reklam ve herhangi bir şekilde aslına uygun olmayan tanıtım yapılması yasaktır.

(3) Orijinal ambalajı haricinde kuvvetli asit veya baz içeren temizlik ürünlerinin satışı yapılamaz.

Cezai müeyyideler

MADDE 15 – (1) Tebliğ’de belirtilen hükümlere aykırı davranan veya faaliyet gösterenler hakkında, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Güvensiz veya miadı dolmuş ürünler atık olarak değerlendirilir ve bertaraf işlemleri Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’ne göre yapılır.

GEÇİCİ MADDE – (1) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce izin verilmiş ürünler Tebliğin yayımlanmasını müteakip bir yıl içinde bu Tebliğ hükümlerine uygun hale getirilir.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.

Ek-1**A-ÜRETİCİ BİLDİRİM FORMU**

Üreticinin adı ve adresi	
Üretim yerinin adı ve adresi	
24 saat içinde ulaşılacak telefon numarası	
Faks numarası	
e-posta adresi	
İrtibat kurulacak kişinin adı ve soyadı	
Vergi Dairesi-Vergi No (Şahıslar için T.C. Kimlik No)	

	Marka	Ürünün açık adı (tüm çeşitler tek tek yazılacak)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		

Ek-1**B-İTHALATÇI BİLDİRİM FORMU**

İthalatçının adı ve adresi	
Üreticinin adı ve adresi	
24 Saat içinde ulaşılabacak telefon numarası	
Faks numarası	
e-posta adresi	
İrtibat kurulacak kişinin adı ve soyadı	
Vergi Dairesi-Vergi No (Şahıslar için T.C. Kimlik No)	

	Marka	Ürünün açık adı (tüm çeşitler tek tek yazılacak)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		

Ek-2

ÜRETİM YERİNİN NİTELİKLERİ

1-Üretim yerinde; idari bölüm, üretim bölümü, kontrol bölümü (laboratuvar kontrolü), ambalajlama bölümü ile hammadde ve ürün depolama bölümü bulunur.

2-Hammaddeler ve ambalajlar birbirine karışma riskini önleyecek şekilde yerleştirilir.

3-Üretim yerinde üretim hattı ve depolar gaz ve ısıya duyarlı güvenlik donanımlarına sahip olmalıdır. Ayrıca depolanan ve üretilen ürünlere göre düzenlenmiş kaza, yangın vs. durumlarına karşı güvenlikle ilgili uygulama planı bulunmalıdır.

4-Üretim yerinin zemini kolay temizlenebilir, pürüzsüz ve dezenfekte edilebilir malzemeden yapılmalıdır.

5-Yeterli havalandırma ve yapılan işe uygun aydınlatma olmalıdır. Çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmelidir.

6-Üretim yeri iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun olmalıdır.

7-Üretim alanında periyodik kontrolleri yapılmış, yangın tüpü ve ürüne göre temizleme malzemesi ve donanımı bulunmalıdır.

8-Üretimde kullanılan ekipmanlar malzeme ile etkileşime girmeyecek türden olmalıdır.

9-Her üretim işlemine başlamadan önce işlemden kullanılacak bütün alet ve teçhizat temizlenmiş olmalıdır.

10-Üretim yerinde üretim işlemleri ve kontroller mesul müdür nezaretinde yapılmalıdır.

11-Ürünün dağıtımı ile ilgili kayıtlar tutulmalıdır.

12-İşyerinde yangın veya patlamaya sebep olabilecek tutuşturucu kaynaklarının bulunması önlenmelidir.

13-Çalışanların kişisel temizliği için uygun ve yeterli şartlar sağlanmalıdır.

Ek-3

KUVVETLİ ASİT VEYA BAZ İÇEREN TEMİZLİK ÜRÜNLERİNİN TEKNİK DOSYASINDA BULUNMASI GEREKEN BİLGİLER

1. Formül: Ürün formülasyonunu oluşturan kimyasal maddelerin ağırlıkça yüzde miktarı ile formülasyonuoluşturan kimyasalların formül içerisinde bulunuş nedenleri,
  2. Spesifikasyonları: Bitmiş ürün spesifikasyonları ve etken madde Güvenlik Bilgi Formu bilgileri (MSDS) ve Türkçe tercümeleeri. Ürünün etiketinde ürünün kullanım amacı ile ilgili bir iddia varsa bu iddiayı açıklayan bağımsız bilimsel kuruluşlardan alınmış bilimsel nitelikteki testler, raporlar ve görüşler,
  3. Etiket örneği,
  4. Bitmiş ürüne ait analiz sertifikası,
  5. Üretim yerine ait İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı (ruhsatta faaliyet konusu belirtilmeli),
  6. Mesul müdür diploma fotokopisi,
  7. Mesul müdür sözleşmesi: Üretim yeri sahibi ile üretim yeri mesul müdürü olarak görev yapan kişi arasında yapılan anlaşmanın noter onaylı sureti,
  8. Ticari Sicil gazetesi,
  9. Marka Tescil Belgesi veya Marka Tescil Belgesinin başvurusunun fotokopisi,
  10. Çevre Sağlığı Değerlendirme Raporu: Bakanlık/İl Sağlık Müdürlüğü elemanlarınca üretim yerinin Ek-2'ye göre tetkiki yapılarak düzenlenecek rapor,
  11. Serbest Satış Sertifikası (ithal ürünler için)
  12. Varsa Fason üretim sözleşmesi,
  13. Son kullanma tarihi ile ilgili yapılmış olan stabilite testleri
- Not** (1) - Bakanlık yukarıda belirtilen bilgi ve belgelerin dışında gerekli görülmesi halinde mesul müdür/ithalatçı firma onaylı ek bilgi ve belge talep edilebilir.